

Силабус курсу
«КОНСТИТУЦІЙНА СКАРГА»
2022/2023 навчального року

Назва курсу	<i>«Конституційна скарга»</i>
Адреса викладання курсу	Львів, вул. Січових стрільців 14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний, Конституційного права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	галузь знань 08 «Право» спеціальність 081 «Право»
Викладачі курсу	<i>Рабінович Сергій Петрович</i> , д. ю. н., проф., професор кафедри конституційного права
Контактна інформація викладачів	Електронна пошта: serhiy.rabinovych@lnu.edu.ua тел. (032) 239-41-61 Сторінка викладача: http://law.lnu.edu.ua/employee/rabinovych-serhij-petrovych Місцезнаходження викладача: Львів, вул. Січових стрільців 14, каб. 507 (кафедра конституційного права)
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype, ZOOM, Viber тощо. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача serhiy.rabinovych@lnu.edu.ua
Сторінка курсу	http://law.lnu.edu.ua/

<p>Інформація про курс</p>	<p>У курсі представлено прийоми підготовки конституційної скарги як інструмента ефективного захисту прав, свобод та інтересів особи.</p> <p>Як працює механізм конституційної скарги в Україні? Як уникнути типових помилок під час складання конституційної скарги? Як обґрунтувати конституційну скаргу?</p> <p>Відповіді на всі ці питання в легкій для засвоєння і доступній формі студенти одержать у курсі «<i>Конституційна скарга</i>». Вони довідаються, які рішення ухвалені Конституційним Судом України за конституційними скаргами; які найпоширеніші помилки під час підготовки конституційної скарги; як правильно застосовувати принципи верховенства права, пропорційності, юридичної визначеності; зможуть дізнатися чимало цікавого й корисного для юридичної практики.</p> <p>Слухачі ознайомляться з основами методики обґрунтування конституційної скарги, навчаться фахово й переконливо аргументувати порушення конституційних прав, свобод та інтересів перед Конституційним Судом України.</p>
<p>Коротка анотація курсу</p>	<p>Дисципліна «<i>Конституційна скарга</i>» є вибірковою дисципліною зі спеціальності «Правознавство» для освітньої програми Бакалавр права, яка викладається в V семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p>
<p>Мета та завдання курсу</p>	<p>Метою курсу є ознайомлення студентів з основами інституту конституційної скарги.</p> <p>Завданнями курсу є ознайомити з європейським досвідом функціонування конституційної скарги, з основами захисту прав людини в Конституційному Суді України; навчити прийомам складання та обґрунтування конституційної скарги; виробити базові навички оцінки конституційності норм законодавства України.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституційна скарга в діяльності адвоката: Методичні рекомендації. Марина Ставнійчук, Альберт Єзеров, Віталій Запорожець, Дмитро Терлецький. Харків: Фактор, 2019. https://unba.org.ua/assets/uploads/files/ 2. Сергій Рабінович. <i>Забезпечення прав і свобод людини і громадянина в діяльності органів місцевого самоврядування</i>: конспект лекцій. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. URL: https://www.academia.edu/65630711/ 3. Мірило верховенства права (правовладдя) національного рівня: практика України (Rule of law Checklist at national level: case of Ukraine) / заг. ред. М. Козюбри. Київ: 2021. URL: https://rm.coe.int/rule-of-law-checklist-at-national-level-case-of-ukraine/

	<p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сергій Рабінович, Олег Панкевич. Принцип рівності прав людини в практиці Конституційного Суду України: проблеми методики застосування. <i>Вісник Конституційного Суду України</i>. 2015, № 5. URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/visnyk_3_2015.pdf 2. Сергій Різник. <i>Конституційність нормативних актів: сутність, методологія оцінювання та система забезпечення в Україні</i>. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. URL: http://idpnan.org.ua/files/2021/ 3. Олена Бориславська. Конституційна скарга в Україні: доктринальні відповіді на практичні проблеми. <i>Український часопис конституційного права</i>. 4/2020. URL: https://www.constjournal.com/wp-content/uploads/issues/2017-1/pdfs/ 4. Права і свободи людини і громадянина в Україні (доктрина Європейського суду з прав людини і Конституційного Суду України): навч. посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2013. 5. Михайло Гультай. <i>Конституційна скарга у механізмі доступу до конституційного правосуддя</i>. Курс лекцій. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 6. Пол Гаудер. <i>Верховенство права в реальному світі</i>. Харків, 2018. 7. Noel B. Reynolds. <i>Constitutionalism and the Rule of Law</i>, 2017. All Faculty Publications, 1469. URL: https://scholarsarchive.byu.edu/facpub/1469 <p>Інтернет-джерела:</p> <p>Конституційний Суд України: http://www.ccu.gov.ua/uk/index</p> <p>Каталог юридичних позицій Конституційного Суду України: https://ccu.gov.ua/zagolovok/katalog-yurydychnyh-pozyciy</p> <p>Верховний Суд: http://www.supreme.court.gov.ua</p> <p>Прецедентне право Європейського суду з прав людини (HUDOC database): http://hudoc.echr.coe.int</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин лабораторних робіт/практичних занять та 58 годин самостійної роботи

Очікувані результати навчання	<p>Студент, який прослухав курс, буде :</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • особливості європейського досвіду функціонування конституційної скарги; основний зміст інституту конституційної скарги в Україні, тенденції практики розгляду конституційних скарг Конституційним Судом України. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати принцип верховенства права як основну засаду конституційного судочинства, • готувати проекти конституційних скарг, враховуючи вимоги закону щодо їх обґрунтованості, • використовувати принципи конституційного права для розв'язання завдань юридичної практики.
Ключові слова	<i>конституційна скарга, права людини і громадянина, верховенство права, правова визначеність, пропорційність</i>
Формат курсу	Змішаний: очний (<i>offline</i>) / дистанційний (<i>online</i>)
	Проведення лекцій, дискусій, розв'язання кейсів та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<p>Тема 1. <i>Європейський досвід конституційної скарги</i></p> <p>Тема 2. <i>Конституційна скарга як інструмент захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні</i></p> <p>Тема 3. <i>Як уникнути помилок під час складання та подання скарг до Конституційного Суду України?</i></p> <p>Тема 4. <i>Що робити, якщо закон суперечить правовим цінностям: принцип верховенства права в аргументації конституційної скарги</i></p> <p>Тема 5. <i>Якщо закон невизначений: як застосувати принцип правової певності в аргументації конституційної скарги?</i></p> <p>Тема 6. <i>Мистецтво зважування: принципи пропорційності і рівності в конституційній скарзі</i></p>
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру виставляється за результатами поточної успішності студента. Письмова форма складання модуля (індивідуальне завдання: складання проекту конституційної скарги)

Пререквізити	Для засвоєння курсу бажана наявність базових знань з конституційного права України
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, дискусії, групові проекти, інтерактивні методики викладання
Необхідне обладнання	Комп'ютер та мультимедійний проектор в аудиторії. Вивчення курсу передбачає використання загальнонавчаних комп'ютерних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають письмові роботи (вирішення кейсу, складання проекту конституційної скарги). Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що студенти відвідають лекції і практичні заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися строків, визначених для виконання письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Вся необхідна для вивчення курсу література розміщена у відкритому інтернет-доступі або надається викладачем. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому враховуються присутність на практичних заняттях та активність студента під час занять.</p> <p>Порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку	Окремих питань до заліку не передбачено з огляду на специфіку оцінювання результатів навчання за дисципліною
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.